Детска градина ”Първи юни” с. Макариополско
7750 с.Макариополско,общ.Търговище,ул.”Ц.Райнов”№6,GSM:0894451235
****

Утвърждавам:……
/ Валентина Цонева/
Заповед № 11/ 17.09.2025г.
Директор на ДГ „Първи юни“
с. Макариополско

ПРОГРАМА

ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ

И ЗА ПРИОБЩАВАНЕ НА ДЕЦАТА

ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ В

ДГ „ ПЪРВИ ЮНИ “ с. МАКАРИОПОЛСКО

ПРЕЗ УЧЕБНАТА 2025 / 2026 г.

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Всеки гражданин в Република България има право на равен достъп до образователната система и възможност за развитие чрез образование, което в най-голяма степен съответства на неговите потребности, потенциал и цели, и което осигурява успешна индивидуална и обществено-икономическа реализация. Образователната интеграция изисква реализация. Тя не допуска сегрегация и автосегрегация на децата от уязвимите групи, както и асимилация против тяхната воля и против волята на техните родители. Насърчава и подпомага междукултурния обмен, съхраняването и развитието на различните културни идентичности.

Приобщаващото образование включва осигуряване на подкрепа и равни възможности за качествено образование, приемане индивидуалността на всяко дете, разнообразието от потребности на всички деца и включване на ресурси, насочени към създаване на възможности за развитието и участието им във всички аспекти на живота в общността. Това изисква диференцирана грижа, педагогически подходи, съобразени с възрастовите и социалните особености, превенция и навременно систематизиране на наличната информация, за да се организира възпитателно-образователния процес съобразно потенциала и силните страни на децата.

ДГ „ Първи юни“ работи за създаването на приобщаващо общество, което да позволи на всички деца и възрастни, независимо от пол, възраст и етническа принадлежност, наличие или отсъствие на нарушения в развитието и/или с тежки заболявания, да участват в живота на обществото и да имат своя принос. Процесът на приобщаване се състои в търсене на ресурсите на всяко дете за активното му участие в детската общност.

Настоящата програма е насочена предимно към най-уязвимите групи деца в ДГ «Първи юни» и към тези, изложени на риск от дискриминация – деца с увреждания, хронични заболявания, деца в риск, деца, застрашени или жертва на насилие, деца от различни етнически групи и/или от малцинствен произход, деца от семейства на мигранти, сираци/полусираци или деца, лишени от родителска грижа по други причини, деца, настанени в институции, деца на родители алкохолици/наркомани, деца с изявени дарби и деца с други идентифицирани нужди.

Програмата е изготвена в съответствие с действащите стратегически и оперативни международни и национални документи в изпълнение на държавната политика за предоставяне на равни възможности на всички български граждани и за приобщаване на децата от уязвими групи:

- Световна програма на ЮНЕСКО ”Образование за всички”;
- Международна конвенция за правата на детето;
- Закон за предучилищното и училищното образование;
- Закон за защита от дискриминация;
- Национална стратегия на детето 2019-2030 г.;
- Рамкова програма за интегриране на ромите в българското общество 2020 – 2025 г.;
- Национална стратегия на Република България за приобщаване и участие на ромите 2021 – 2030 г.;
- Национална стратегия за интеграция на лицата, получили международна закрила в Република България 2021-2025 г.;
- Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства 2021-2030 г.;
- Наредба за приобщаващото образование;
- Конвенция за борба срещу дискриминацията в областта на образованието.

Настоящата програма цели да начертае целите и задачите на работа с деца от уязвими групи в ДГ „Първи юни “ и урежда взаимоотношенията между институциите във връзка с предоставянето на приобщаващо образование. Програмата включва реда и начините за

оказване на обща и допълнителна подкрепа на всички деца в ДГ „Първи юни “, които имат необходимост от такива, съобразно техните лични интереси, потребности и нужди.

Приобщаващото образование в ДГ „ Първи юни“ се основава на следните принципи:

1. Гарантиране правото на достъп до детската градина на всяко дете и на правото му на качествено образование.
2. Гарантиране достъпа на всяко дете до подкрепа за личностно развитие в зависимост от неговите индивидуални потребности с оглед възможността за възникване на затруднения в процеса на ученето и приобщаването и на необходимостта от подходяща подкрепа.
3. Прилагане на диференцирани педагогически подходи, ориентирани към интересите и стимулиращи мотивацията на детето, съобразени с възрастовите и социалните промени в живота му и адаптирани към способността му да прилага усвоените компетентности на практика.
4. Приемане и зачитане на уникалността на всяко дете с неговите индивидуални потребности и възможности, личностни качества, знания, умения, отношения и интереси, на които ДГ „Първи юни“ трябва да отговори по подходящ начин, така че детето да развие максимално своя потенциал.
5. Равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на възпитателно-образователния процес, гаранции за които са създадените условия за обучение на всички деца заедно, независимо от трудностите и различията, които може да възникнат в процеса на ученето и научаването и при участието им в дейността на детската градина.
6. Системен и цялостен подход на организация и сътрудничество на образователните институции в областта на приобщаващото образование на всички равнища – управление и екипност, използване на приобщаващи педагогически практики, създаване на сигурна и подкрепяща среда, участие на родителите, мониторинг на процеса и на качеството на подкрепа за личностно развитие, както и на влиянието им върху обучението и постиженията на децата.
7. Сътрудничество между всички участници в процеса на приобщаващото образование – детската градина, детето, семейството и общността.
8. Намаляване влиянието на социалните неравенства върху ученето и върху участието на децата в дейността на детската градина.
9. Нетърпимост към дискриминиращите нагласи и поведение и подготовка на децата за живот в приобщаващо общество.
10. Гъвкавост и динамичност на процеса на приобщаващото образование съобразно потребностите на децата и в зависимост от спецификата на обществения живот.
11. Своевременност - осигуряване на навременни адекватни мерки за предотвратяване на възможни рискове за осъществяване на образователната интеграция на деца от уязвими групи.
12. Устойчивост - осигуряване на трайно и дългосрочно въздействие на постигнатите резултати.

II. ПОДКРЕПА НА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ

Общата подкрепа в ДГ „Първи юни“ е насочена към развитие на потенциала на всяко дете и включва различна екипна работа, осигуряване или насочване към занимания по интереси. Заниманията по интереси могат да се организират от ДГ „Първи юни“, както и съвместно с други институции: Народно Читалище „ М. Иванов -1912г.“, Държавен куклен театър – Търговище, Драматичен театър - Търговище , Об. У “Христо Ботев“ с. Макариополско и други.

Подкрепата на личностното развитие се осъществява във връзка и в корелация с разработените общински стратегии за подкрепа на личностното развитие, както и въз основа на анализ на необходимостта от обща и допълнителна подкрепа.

Описаните в Правилника за дейността на ДГ „Първи юни“ морални и материални награди също са част от предоставяната от ДГ „Първи юни“ обща подкрепа.

За организиране на подкрепата на личностното развитие в ДГ „Първи юни“ е определен координатор, който изпълнява функциите си съобразно Наредба за приобщаващото образование.

2.1. Осигуряване на обща подкрепа за личностно развитие в ДГ „Първи юни“:

1. Гарантиране участие и изява на всички деца в детската градина.
2. Определяне на необходимост от допълнителна подкрепа за деца, които не владеят български език / много голям процент/.
3. Организиране на дейности за стимулиране развитието на личностни качества, социални и творчески умения, занимания по интереси, на организиран отдих и спорт в мултикултурна образователна среда, участие в проекти, програми, форуми и в други изяви.
4. Подкрепа на разнообразни съвместни изяви на деца от различни уязвими групи за съхраняване и развиване на общите и специфичните им таланти.
5. Библиотечно-информационно обслужване.
6. Поощряване с морални и материални награди.
7. Изграждане на позитивен организационен и психологически климат, включително чрез психологическа подкрепа.
8. Предоставяне на логопедични консултации като превенция на комуникативни и обучителни затруднения.
9. Изготвяне на индивидуален план за действие в случаите на необходимост.
10. Екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти;
11. Набиране и популяризиране на добър опит от заинтересованите страни по разработване и прилагане на политики и мерки в областта на образователната интеграция на деца от уязвими групи.
12. Развиване и прилагане на механизми за стимулиране на педагогическите специалисти за повишаване на квалификацията и прилагане на успешни подходи за работа с деца от уязвими групи.

Общата подкрепа включва и други дейности, описани в Наредбата за приобщаващото образование.

2.2. Осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие в ДГ „Първи юни“

1. Допълнителната подкрепа за личностно развитие се осигурява от детската градина в сътрудничество и взаимодействие със специалисти от РЦПППО – област Търговище.
2. ДГ „Първи юни“ осигурява необходимите педагогически специалисти за допълнителна подкрепа от РЦПППО – област Търговище.
3. Допълнителна подкрепа за личностно развитие се осигурява и предоставя съгласно план за подкрепа на детето, след извършена оценка на индивидуалните потребности.
4. Допълнителната подкрепа се реализира чрез план за действие за всяко конкретно дете. Родителите задължително се включват в плана за действие като активни участници в дейностите. При необходимост се изработва индивидуална програма по съответните образователни направления с цел по-лесното възприемане от детето, а също така се изготвя и индивидуален план.
5. Планът за подкрепа включва:

- целите, задачите и видът на допълнителната подкрепа за личностно развитие;
- описание на възможностите, силните страни и потенциала на детето за включване и участие в образователния процес;
- определяне на срока на предоставяне на допълнителната подкрепа;
- определяне на конкретни образователни цели и очаквани резултати от обучението на детето;
- определяне на начини за оценяване на напредъка на детето;
- определяне на специални педагогически, терапевтични и други методи и средства за постигане на целите;
- определяне на честотата на осъществяване на дейностите за допълнителна подкрепа;
- описание на екипната работа с детето, на ролята и отговорностите на педагогическите специалисти и на родителя/представителя на детето/лицето, което полага грижи за детето, при предоставянето на допълнителната подкрепа;
- описание на необходимите ресурси за допълнителната подкрепа и за ефективен преход между институциите или между отделните етапи и степени на образование и на координацията на работата с децата, които получават допълнителна подкрепа за личностно развитие.

6. Децата, за които може да се поиска оценка на способностите, са от следните уязвими групи:
- деца със специални образователни потребности;
- деца с хронични заболявания;
- деца в риск.

7. Допълнителната подкрепа включва:
- работа с дете по конкретен случай;
- специализирани средства;
- ресурсно подпомагане.

8. Осигуряване на разнообразни форми на допълнителна подкрепа за децата от уязвимите групи за по-голямо изравняване на стартовите им позиции при постъпване първи клас.

9. Осигуряване при необходимост на допълнително обучение по български език за деца от етническите малцинства и уязвими групи.

10. Предоставяне на условия за равен достъп до образование чрез осигуряване на достъпна архитектурна и физическа среда.

10. Изграждане при необходимост на специализирана подкрепяща среда.

11. Предоставяне на достъпни средства за информация и комуникация.

12. ДГ „Първи юни“ осигурява възможност за гъвкава и динамична организация на средата според различните потребности на децата.

13. ДГ „Първи юни“ осигурява при необходимост специализирани образователно-възпитателни програми.

14. ДГ „Първи юни“ осъществява подкрепа за преход между детската градина и училището.

2.3. Оценяване на индивидуалните потребности на детето за осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие.

Допълнителната подкрепа се осъществява въз основа на направена оценка на индивидуалните способности на отделно дете при следни ред:

1. Подаване на заявление от родителя до директора на детската градина за предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие, която се осигурява на деца със специални образователни потребности.

2. Подаване на заявление от директора на детската градина до директора на Регионален център ПППО – област Търговище за извършване на оценка на индивидуалните потребности на детето.
3. Оценката на индивидуалните способности на детето се извършва от екип от специалисти от РЦПППО съобразно необходимостта на детето.
4. Оценката на индивидуалните потребности се извършва от следните специалисти: психолог, логопед, ресурсен учител и др., в зависимост от конкретния случай, в съответствие с чл. 22 и чл. 187 от ЗПУО.
5. Оценката на индивидуалните потребности се извършва в срок до три месеца, при установяване на такава необходимост.
6. Оценката се извършва съобразно определена рамка за оценка на индивидуалните потребности.
7. При несъгласие с оценката, родителят има право да подаде заявление до Директора на РЦПППО за повторна оценка на индивидуалните потребности.
8. Ако Регионалният център препоръча допълнителна подкрепа, но родителите откажат, директорът на детската градина писмено уведомява съответния отдел за Закрила на детето с цел осигуряване на най-добрия интерес на детето.

2.4. Изграждане на позитивен психологически климат.

1. Създаване на условия за сътрудничество, ефективна комуникация и отношения между всички участници във възпитателно-образователния процес.
2. Предоставяне на методическа помощ на учителите за превенция на насилието и за преодоляване на проблемното поведение на децата.
3. Организиране на дейности за превенция на агресията и мотивация за преодоляване на проблемно поведение.
4. Прилагане на координирани и последователни усилия за осигуряване на благоприятна образователна среда и своевременно решаване на възникнали конфликти.
5. Групова работа с деца; кризисна интервенция.
6. Поддържане на непрекъсната връзка и взаимодействие с родителите на децата за справяне с проблемното им поведение и приобщаване към средата в детската градина.
7. Специализирана работа с родителите за по-голяма заинтересованост към образователно-възпитателния процес.
8. Работа с родителските общности за преодоляване на негативни стереотипи и дискриминационни нагласи спрямо различните и уязвими деца.
9. При случаи на неизпълнение на задълженията от страна на родителите, указани в ЗПУО и след изчерпване на всички механизми на въздействие, се налагат санкции според конкретния случай.

III. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ПО ПРОГРАМАТА

Дейности	**Срок**	**Отговорник**	**Забележка**
Идентифициране на деца, които имат необходимост от обща подкрепа	постоянен	Учители по групи	
Екипна работа на учителите от всяка група	постоянен	Учители по групи	при необходимост
Определяне на координатор на екипа за оказване на подкрепа	до 01 октомври	Директор	

Предоставяне/организиране на дейности/занимания по интереси в детската градина	10 октомври	учители по групи	при проявен интерес от страна на децата/родителите
Стимулиране участието на деца с изявени дарби в състезания, конкурси, изложби, олимпиади	Съобразно сроковете на всяко мероприятие	Учители	
Награждаване на изявени деца	ежегодно на 11 май	Директор Обществен съвет	при и по определен повод за поощрение
Идентифициране на деца със СОП	целогодишно	учители по групи	
Оценка на индивидуалните потребности на деца със СОП	не по-късно от 3 месеца след идентифициране на необходимостта	Директор ДГ; екип от РЦПППО - Търговище	
Превантивни мерки за недопускане отпадане от детска градина	целогодишно	директор, учители	
Организиране и провеждане на “Училище за родители“	целогодишно	директор, педагогически екип	
Работа с родителите за по-голяма заинтересованост към образователно-възпитателния процес и повишаване участието и ангажираността им	целогодишно	директор, педагогически екип	
Стимулиране участието на деца от различни етнически групи в конкурси, състезания и олимпиади	целогодишно	Учители	
Обучение на педагогически специалисти за оказване на обща и допълнителна подкрепа	по график, заложен в план за квалификация	директор, Комисия по квалификацията	

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

За изпълнението на Програмата важно значение има сътрудничеството между всички пряко ангажирани институциии, неправителствения сектор и детската градина. Всички участници в образователния процес (семейство, детска градина, училище, институции, НПО) са еднакво отговорни и ангажирани за постигането на поставените цели.

Програмата е разработена на основание чл.263, ал.1, т. 9 от Закона за предучилищно и училищно образование и е приета на заседание на Педагогически съвет с Протокол № 1 / 57.09.2025 г., Утвърден със Заповед № 11/17.09.2025г.на директора на ДГ “Първи юни“с.Макариополско